

La Península en 1031.

La Península en 1100.

La Península en 1200.

La Península en 1300.

Osmanlı İmparatorluğu

Osmanlı İmparatorluğu'na
karşı saldırılar

Osmanlı İmparatorluğu'nun
kaybettiği topraklar

Ağustos 1913'te
sınırlar

Bosna Hersek

Osmanlı İmparatorluğu'na

Bulgaristan'ın

ULEMÂNIN FORMASYONU VE MİSYONU

ENDÜLÜS TOPLUMU

MÜSLÜMANLAR

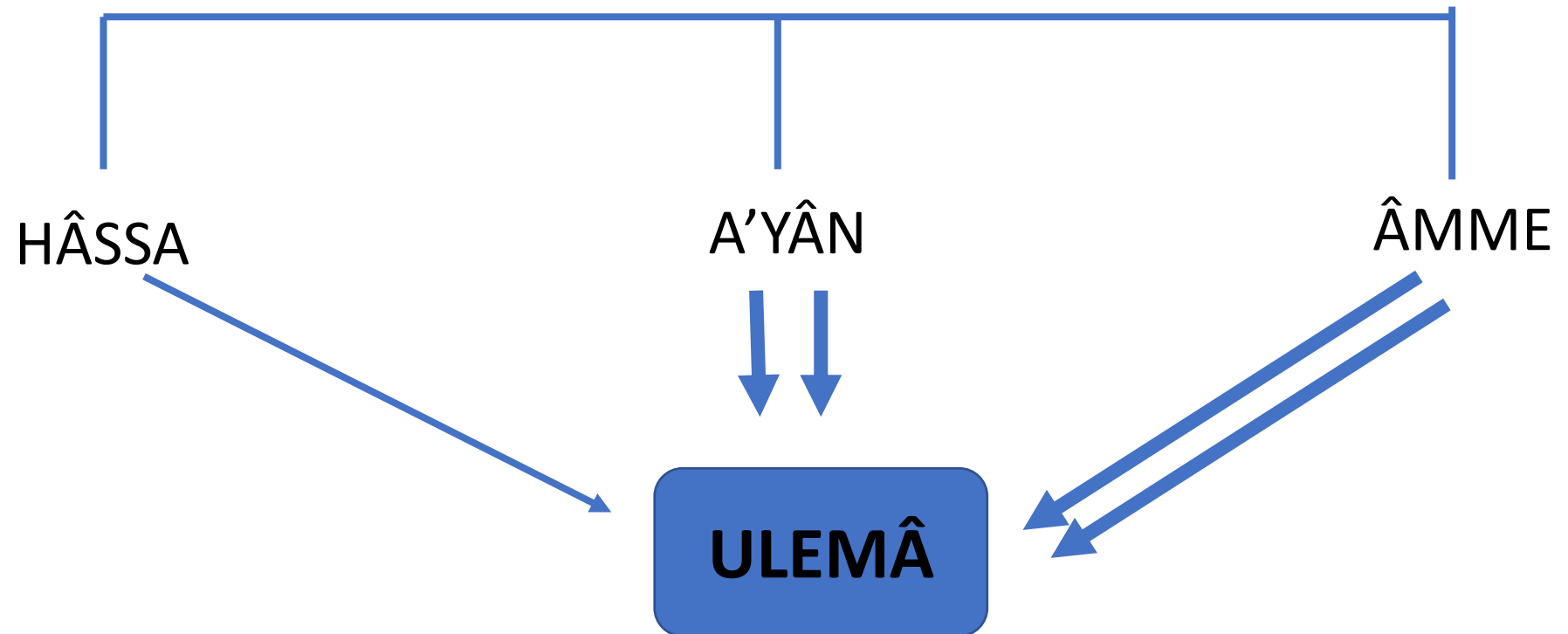
- Araplar
- Berberiler
- Mevalî
- Müvelledler
- Saklebîler
- Siyahiler

Ulemâ

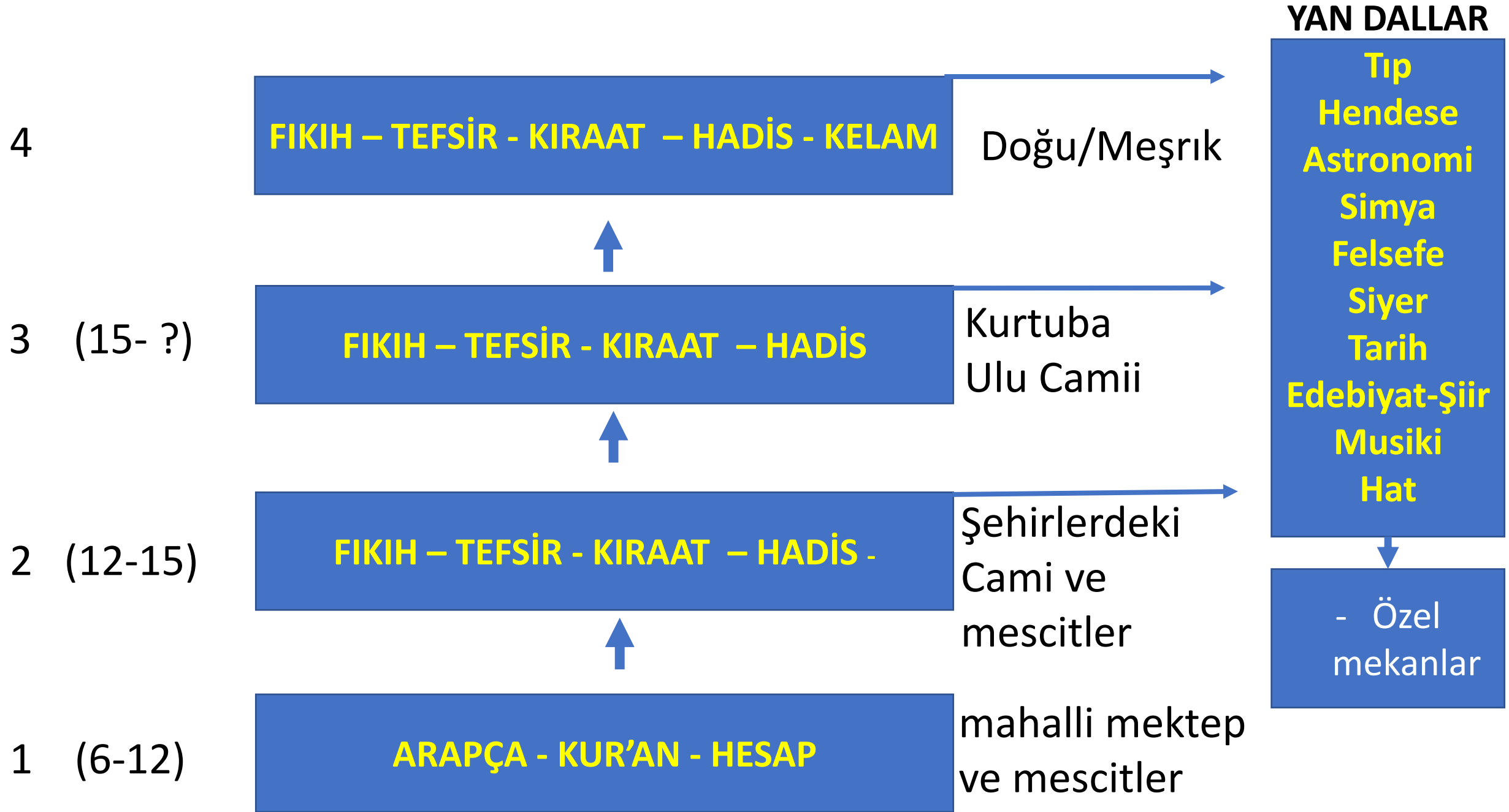
GAYR-İ MÜSLİMLER

- Musta'ribler (Hristiyanlar)
- Yahudiler

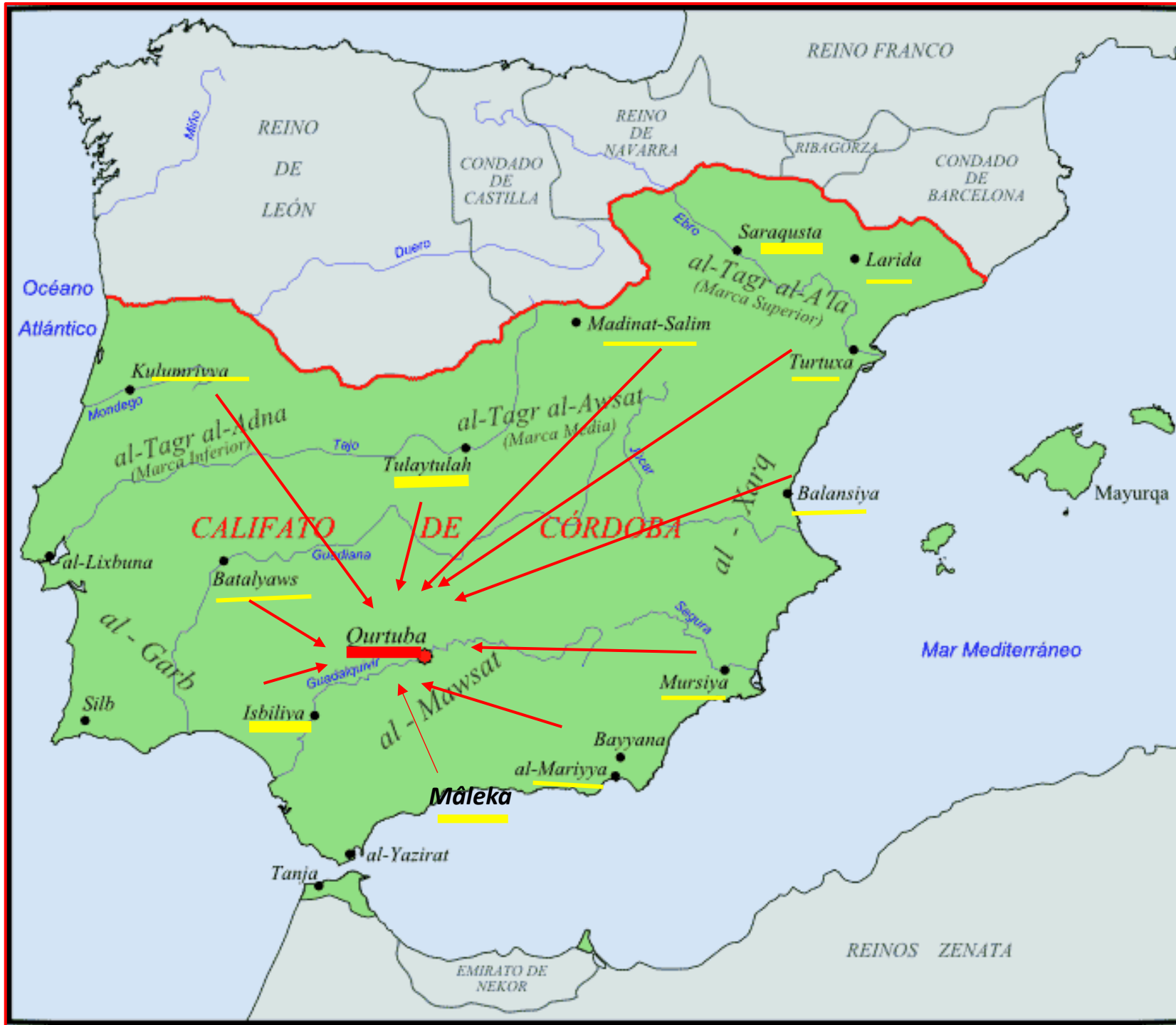
ENDÜLÜS TOPLUMU (statü)

ULEMÂNIN FORMASYONU

Kurtuba

Kayrevan

Fustat

• Dimaşk

• Bağdat • İsfahan

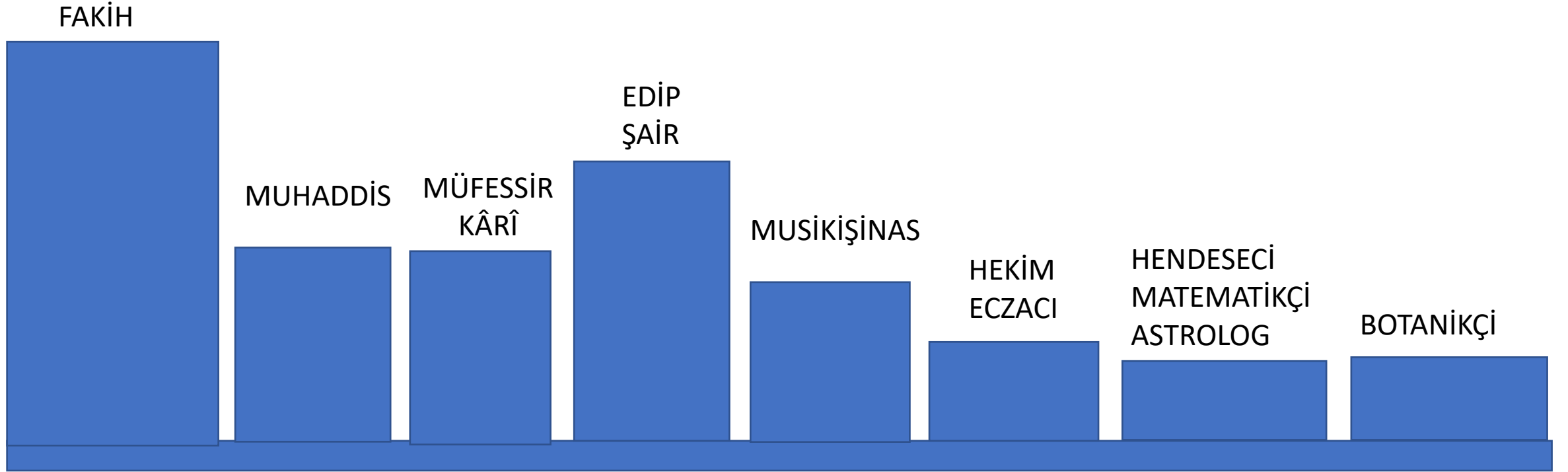
• Kufa

• Basra

• Medina

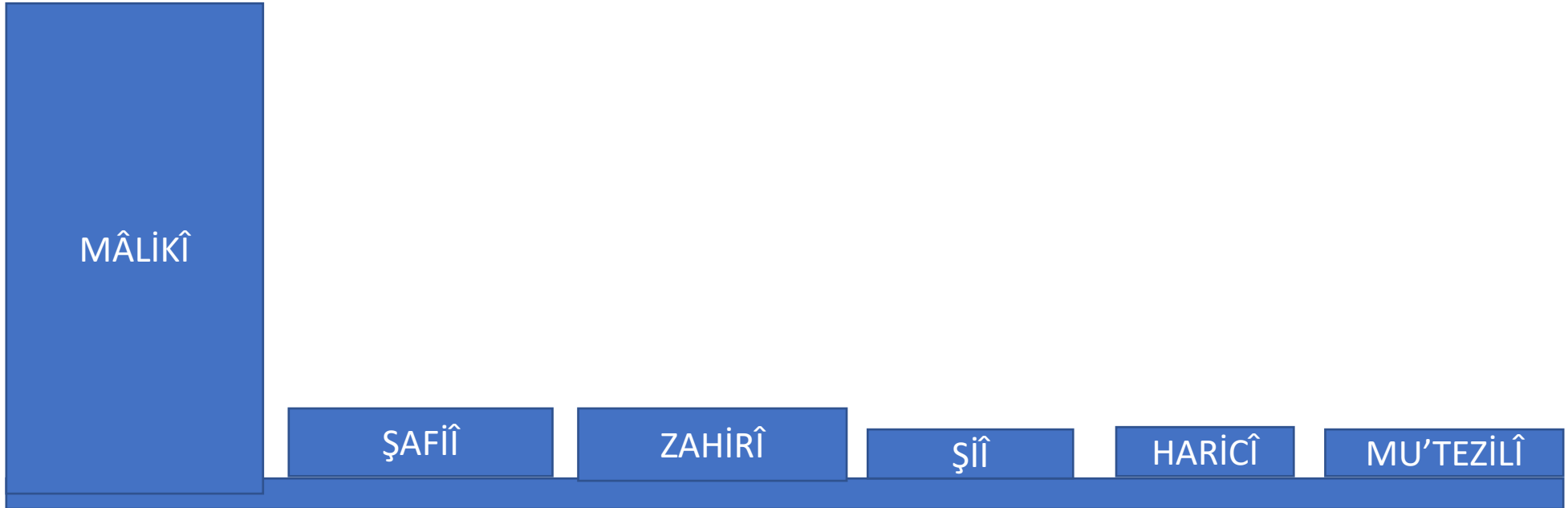
• Mekke

ULEMÂNIN ALANLARA GÖRE DAĞILIMI

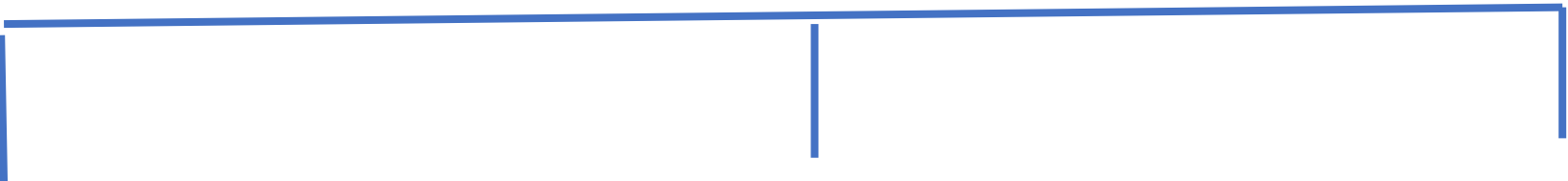

ULEMÂNIN MEZHEBÎ KİMLİĞİ

ULEMÂNIN İSTİHDAM ALANLARI

TALİM-TERBİYE

- Muallim
- Müderris
- İmam-Hatip
- Müellif

ADLİYE

- kadi'l-Cemâ'a
- Kadı
- Müşavir fakih
- Noter

MÜLKİYE

- Vezir
- Kâtip
- Hekim
- Muhtesib
- Şurta

ULEMÂNIN MİSYONU

- Eğitim-Öğretim (Kuşak inşası)
- Ehl-i Sünnet'i tahkim ve müdafaa
- Şer-i Şerîf'i uygulama
- Cihâd ruhunu muhafaza
- Sosyal dayanışmayı takviye
- Ümmet şuurunu tahkim
- Takip-Tahkik-Tecdit

U
L
E
M
Â
N
I
N

M
i
S
Y
O
N
U

ŞİÎ FATİMÎLER

«Biz Mervanoğulları, Allah yolunda hiçbir kınayıcının kınamasından çekinmeyiz. Öyle inanıyoruz ki, Allah,

- ***dinini yücelttiğimiz,***
- ***düşmanıyla savaştığımız,***
- ***had cezalarını tatbik ettiğimiz,***
- ***bidatlerden ve sapık temayüllerden uzak kaldığımız***

İçin hakimiyetimizi sağlamlaştırdı; bu yarımada bizi birlik içerisinde tuttu ve şanımızı yüceltti, böylece düşmanımızın boğazında kolaylıkla yutamayacağı sert bir lokma olduk»

MERÂTİBU'L-ULÛM

Ebu'l-Velid el-Bâcî:

«İlim hayrın köküdür, iyiliğe onunla ulaşılır. İlim, tâlibi için bir hazine, taşıyanı için bir şereftir. İlmin azı fayda verir, çoğu yükseltir ve yüceltir. Dağıttıkça çoğalır, ne eşkıya gasbeder ne hırsız çalar.»

Ebu'l-Velid el-Bâcî:

«En değerli ilim, Kur'an okumayı, hadis ezberlemeyi, hadisin sahihini sağlamından ayırmayı, Kur'an ve sünneti anlamayı, fıkıh usûlünü, fakihlerin görüşlerini bütün teferruatıyla değerlendirmeyi içeren “şerîat ilmi”dir.»

MERÂTİBU'L-ULÛM

Âlî İlimler

Âlî İlimlere Katkıyla Değerli Olan İlimler

Dinî İlimler

Aklî İlimler

Âlet İlimleri

Tefsir

Mantık

Sarf

Kıraat

Matematik

Nahiv

Hadis

Hendese

Belagat

Fıkıh

Astronomi

Kelâm

Tıp

İbn Hazm:

"Yalnızca bir ilmi öğrenmeye yönelip diğer ilimleri mütalaa etmeyen kişinin, gülünç duruma düşmesi an meselesidir. (Zira) tüm ilimler birbiriyle irtibatlı olduğu için ihtisas yaptığı ilimden ona gizli kalan kısım, öğrendiklerinden daha fazla olacaktır." *Meratibu'l-Ulum.*

DOĞU'NUN İLİM VE KÜLTÜRÜ'NÜN BATI'YA NAKLİ

TEZÂHÜRLER

Kitap ve Kütüphaneler

10. Yüzyılda Saray Kütüphanesi

400.000 cilt kitap

- 1540'da İspanya Krallığı Saray Kütüphanesi

970 cilt kitap

TARİH	SOSYAL-KÜLTÜREL TARİH	
	ENDÜLÜS	HRİSTİYAN İSPANYA
1110	İbn Tufeyl'in doğumu	
1113	Âmâ el-Tutilî'nin vefatı	
1116		Belarado panayırı
1126	Dede İbn Rüşd'ün vefatı	
1128	Ansiklopedist İbn Sid'in vefatı	Ponte de Limia panayırı
1131	Baba hekim İbn Zühr ve Abraham bar-Hiyya'nın vefatı	
1133	Edip İbn Hakan'ın vefatı	
1134	Ebu's-Salt Danî'nin vefatı	
1135	Muasa b. Meymun'un doğumu	

	SOSYAL-KÜLTÜREL TARİH	
TARİH	ENDÜLÜS	HRİSTİYAN İSPANYA
1138	İbn Bâcce'nin vefatı	
1139	İbn Hafâce ve İbrahim b. Ezrâ'nın vefatı	
1140	Yehuda Ha-Levi ve İbnu'l-Arif'in vefatı	Cid efsanesinin zuhuru
1141	Mutasavvıf İbn Berracan'ın vefatı	
1148	Edebiyat tarihçisi İbn Bessam'ın vefatı	
1149	Muvahhidlerin para reformu	
1151	Mutasavvıf İbn kasi'nin vefatı	
1158	Musa b. Meymun'un Endülüs'ten ayrılması	

Tarihte İlk Uçan Adam

Abbas b. Firnas (ö. 274/887)

İsmail Cevherî (10. yy)
Farab-Horasan

Hezarfen Ahmet Çelebi (17. yy)
İstanbul

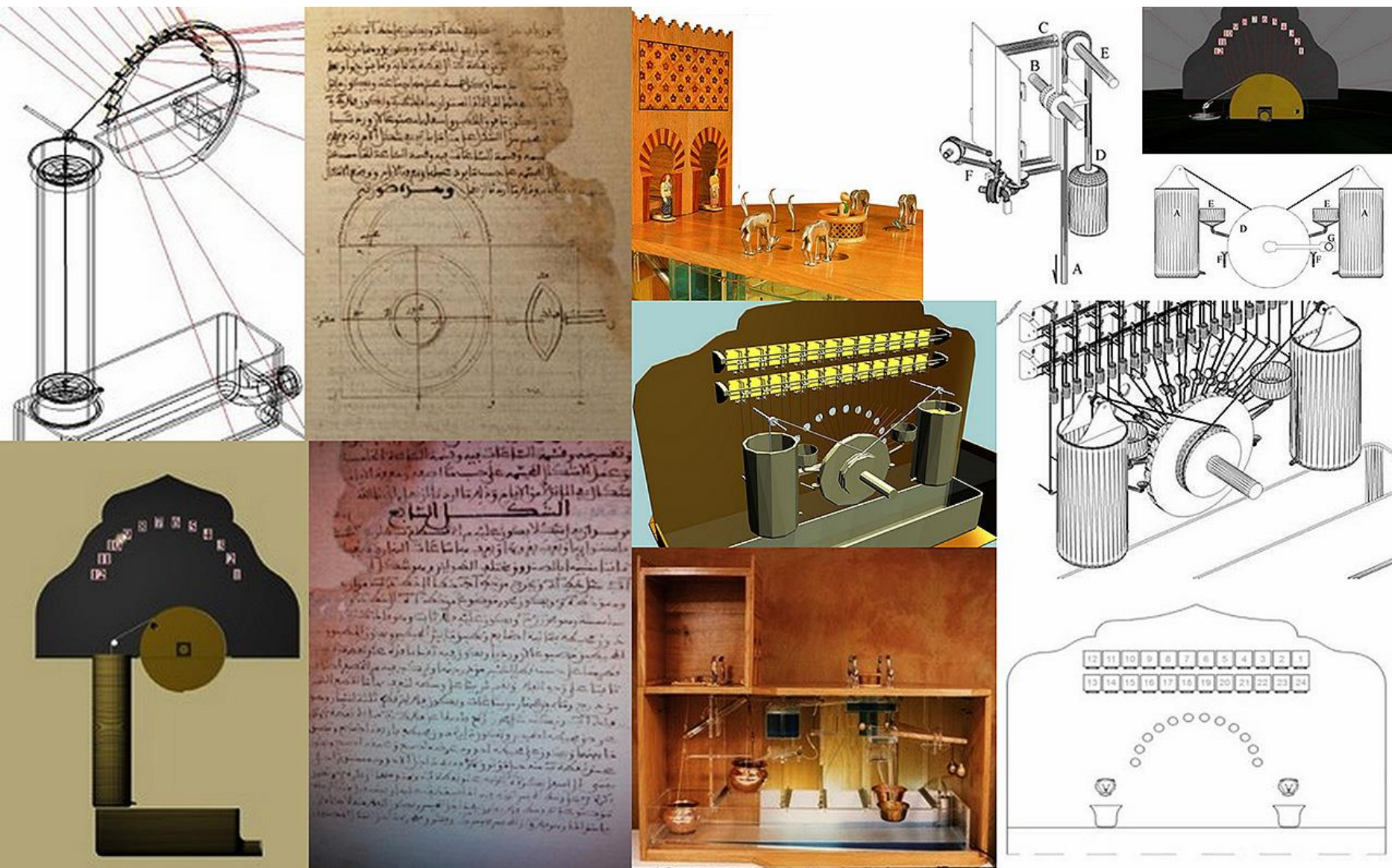

Zerkalî (ö. 493/1100)'nin Su Saati

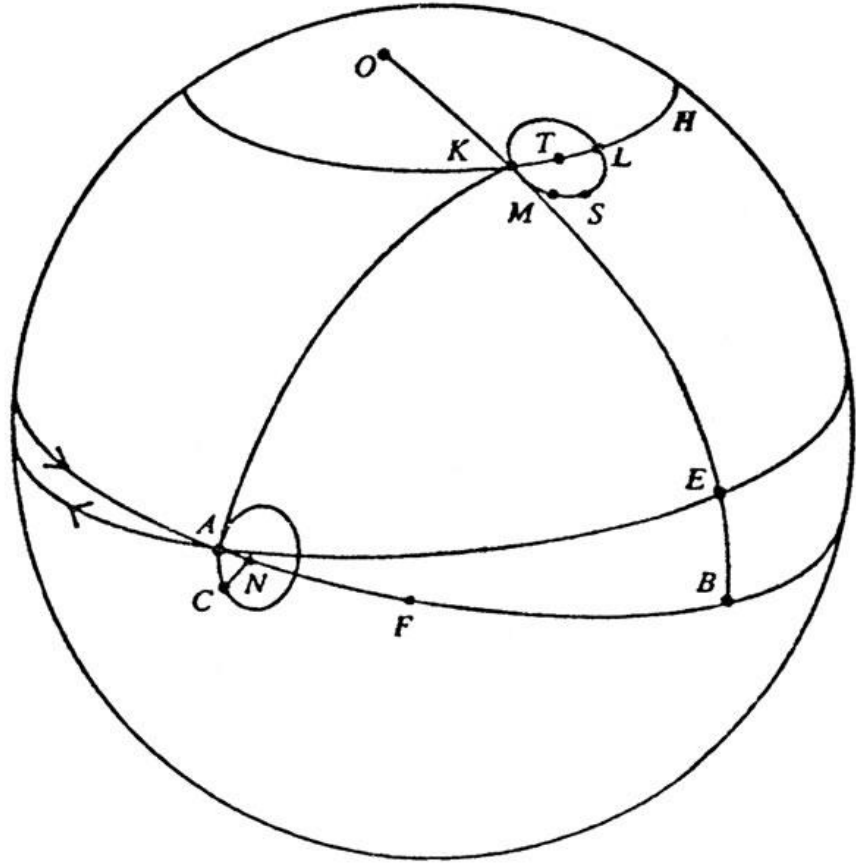

el-Murâdî, Kitâbu'l-Esrâr

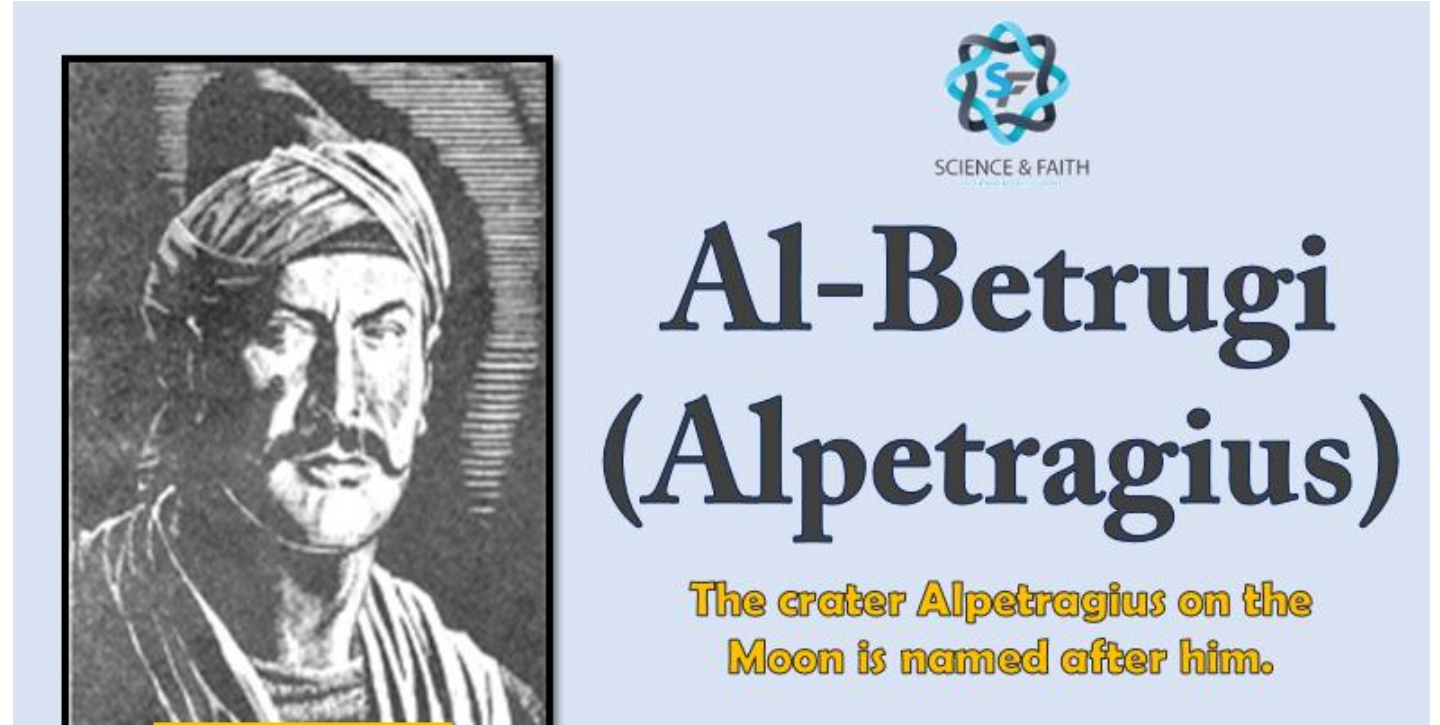
- 15 saat
- 5 büyük mekanik oyuncak
- 4 savaş makinası
- 2 yüksek yerlere su çıkartan aygıt

EL-BİTRÛCÎ (ö. XIII. yy başı)
- *Kitabu'l-Hey'e*

Toledolu Isaac İsraili:

«Bitrûcî, teorisi dünyayı sarsan adam.»

İBN RÜŞD (ö. 595/1198)

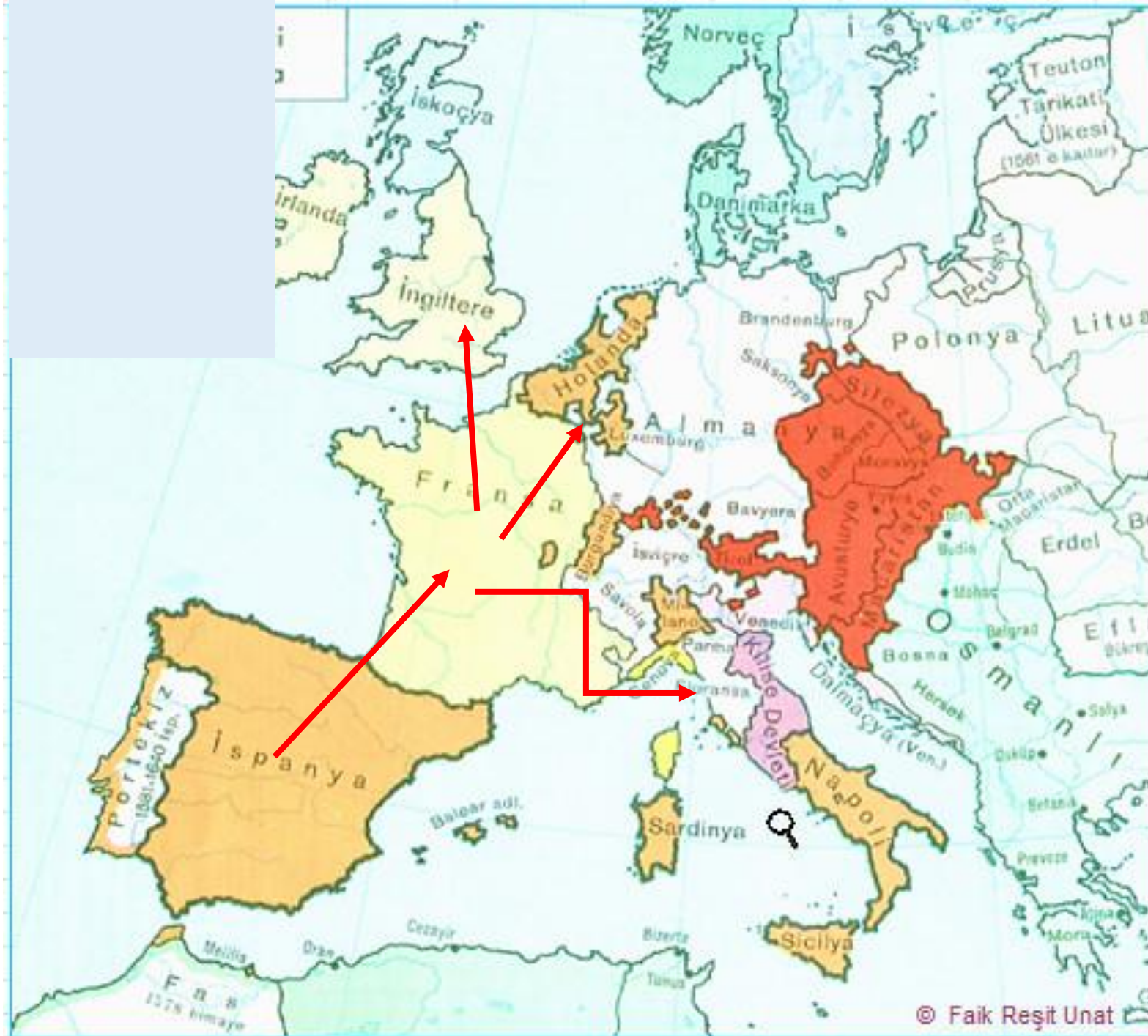
AB: «Avrupa'nın fikrî mimarisin öncü isimlerinden biri»

«Hakikat hakikate zıt olamayacağına göre akılla elde edilen bilgi ve delillerle vahiy yoluyla elde edilen bilgi ve deliller asla birbirine ters düşmez.»

«Asıl problem, herhangi bir konuda şeriatın verdiği bilgiyle burhanın sağladığı bilginin birbirine uygun düşmemesidir. Bu durumda tek çözüm şeriatın verdiği bilginin te'vil edilmesidir.»

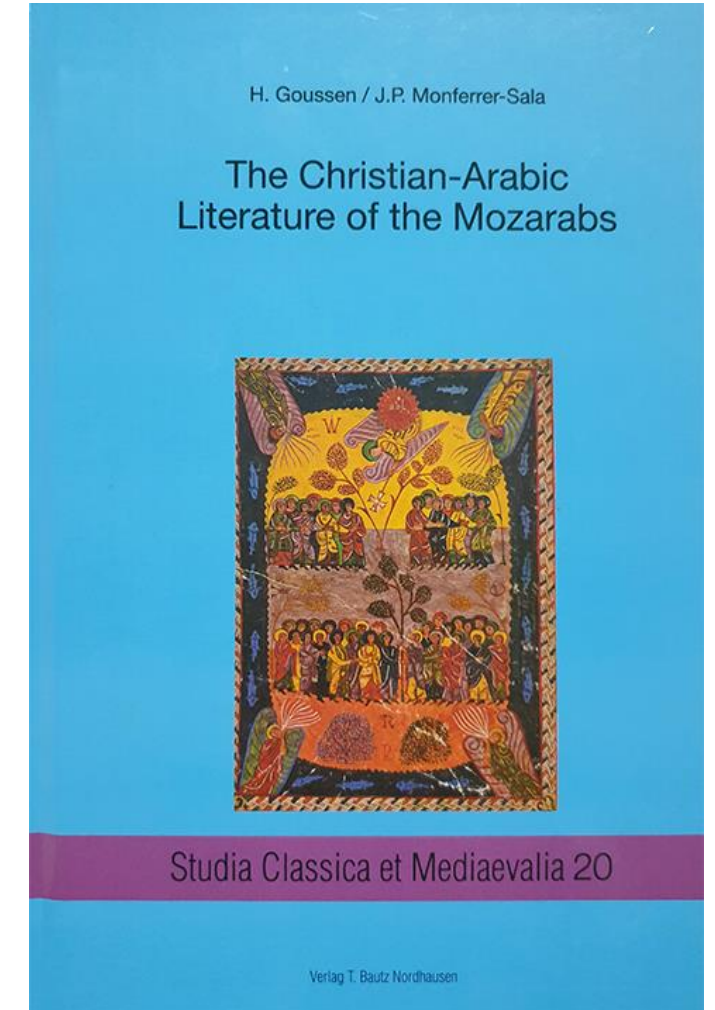
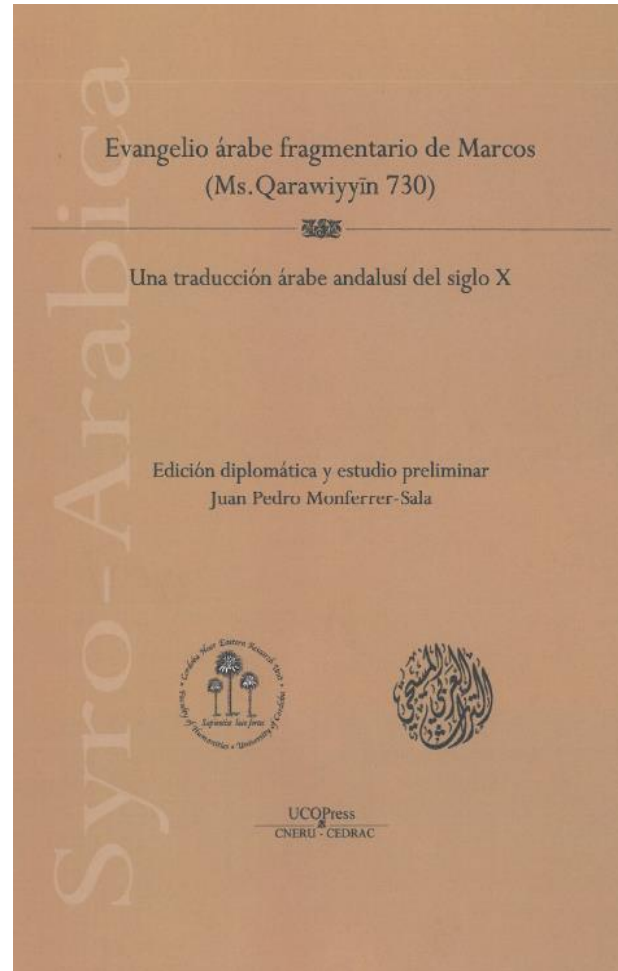
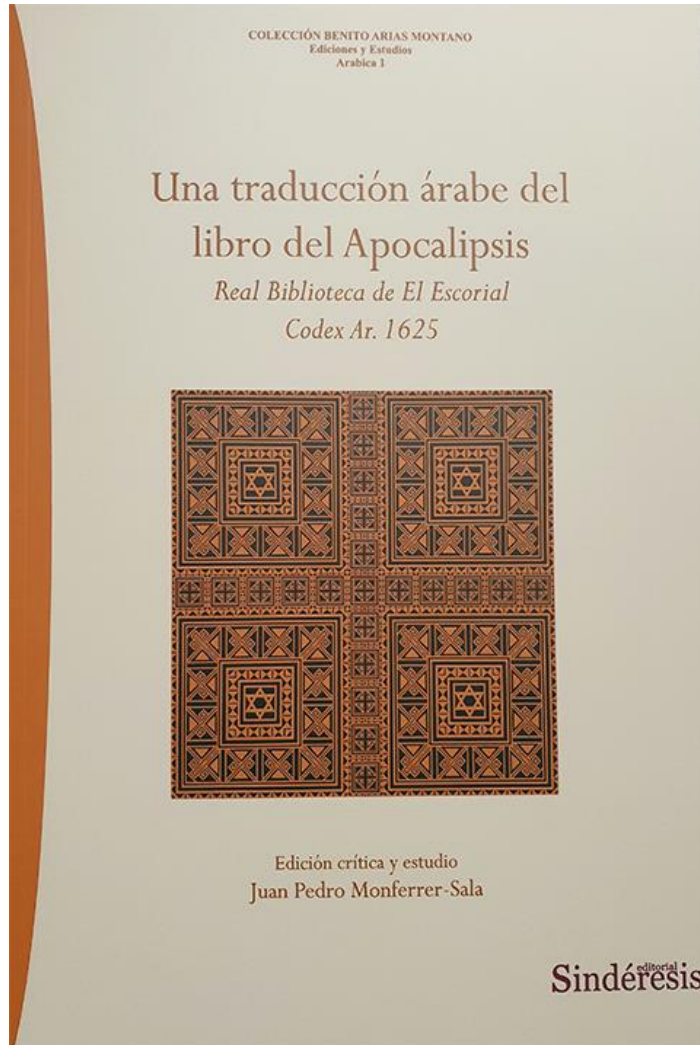
«Bir devlette doktorların ve hukukçuların bulunması zorunludur. Ancak hukukçulara ve doktorlara fazla gerek duyulması sistemin bozukluğunun göstergesidir.»

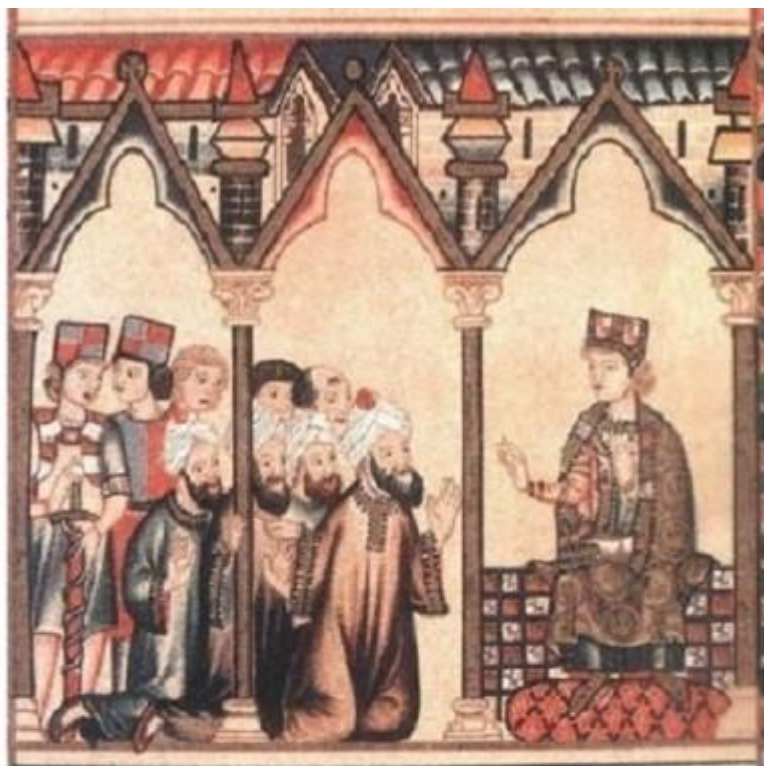

TERCÜMELER

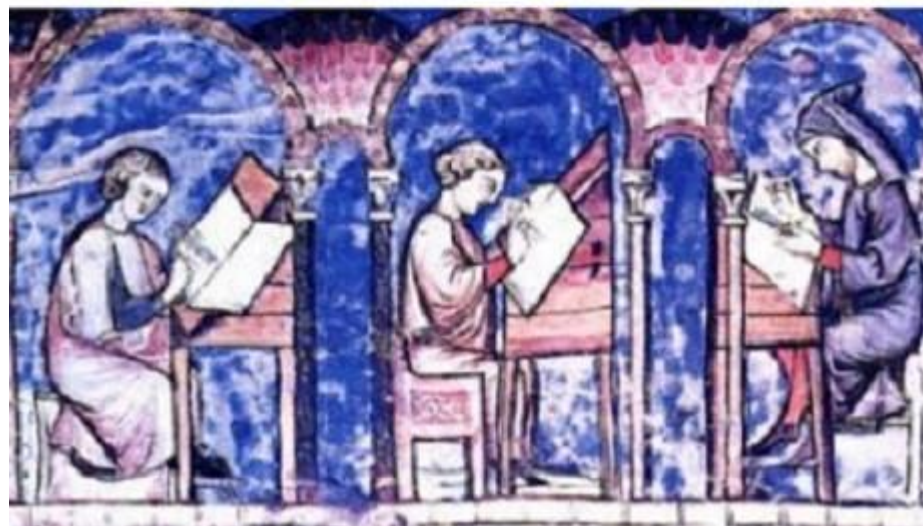
Musta'ribin İncil'i Besmeleyle başlar Kelime-i tevhidle biter

ESCUELA DE TRADUCTORES DE TOLEDO

Mütercimler ve Hamileri

Birinci Dönem:

Himaye eden:

Raimundo de Toledo (1111 -1152?)

Gerardo da Cremona

Johannes Hispalensis

Ibn Daud

Domingo Gundisalvo

Maestro Juan

İkinci Dönem:

Himaye eden:

Jiménez de Rada, Rodrigo (1170 - 1247)

Scot, Michael

Marcos de Toledo

Hermannus, Alemannus

Alfred, of Sareshel

Üçüncü Dönem:

Himaye eden:

Alfonso X, Kastilya Kralı(1221-1284)

Yehuda ben Moses ha-Kohén

Alvarus Toletanus

Pedro Gallego

Rabbi Ishaq ben Sid (Rabiçag)

Abraham Ibn Waqar

Antonio Andrés

Eserleri Tercüme Edilenlerin Bir Kısmı

- [Abd al-RaHman ibn Umar Sufi](#)
- [Abd al-Aziz Ibn Uthman](#)
- [Abenragel](#)
- [Abu Bakr Muhammad ibn Zakariya Razi](#)
- [Abu Kamil Shuja ibn Aslam](#)
- [Abu Mashar](#)
- [Abu Said 'Ubaid-Allah](#)
- [Ahmad Ibn-Yusuf Ibn-ad-Daya](#)
- [Al-Battani](#)
- [Alcabitius](#)
- [Alejandro de Afrodiasias](#)
- [Al-Fadl b. Hätim Al-Nayrizi](#)
- [Alfraganus](#)
- [Alhazen](#)
- [Al-Kindi](#)
- [Apolonio de Perge](#)
- [Aristóteles](#)
- [Arquímedes](#)
- [Autolycus](#)

- [Averroes](#)
- [Avicenna](#)
- [Azarquiel](#)
- [Diocles](#)
- [Euclides](#)
- [Gabir Ibn-Aflah](#)
- [Galeno](#)
- [Gémino](#)
- [Hipócrates](#)
- [Hypsicles de Alexandria](#)
- [Ibrahim b. Yahyà Ibn al-Zurqalla](#)
- [Isaac Israeli](#)
- [Maimónides](#)
- [Mashaallah](#)
- [Menelaus de Alexandria](#)
- [Abu Hamid Al-Gazali](#)
- [Muhammad b. Muhammad Al-Farabi](#)
- [Muhammad b. Musà Al-Hwarizmi](#)
- [Muhammad Ibn Tumart](#)

- [Muhammad ibn Yusuf Ibn Muad](#)
- [Nicolás de Damasco](#)
- [Nur al-Din al-Bilrauji](#)
- [Platón](#)
- [Ptolomeo](#)
- [Qusta ibn Luqa](#)
- [Selomoh b. Yehudah Ibn Gabirol](#)
- [Teodosio](#)
- [Thabit ibn Qurrá](#)
- [Yuhanna ibn Masawaih](#)
- [Yúhanna Ibn Serapion](#)

AVERROIS
CORDVBENSIS
COLLIGET
LIBRI VII.

CVM QVIBVS ETIAM NVNC PRIMVM IN QVINTO
Libro impressus translationem trium illorum tam difficultum eiusdem libri
capitulum lvi. lviij. lix. olim 2. IACOB. MARTINO medico celeberrimo
factam. Addidimus item post antiquam translationem
tres illas sectiones Collectaneorum tribus Colligit libris.
Secundo folioes, Sexto & Septimo respondentes, &
Iohanne Bryerino Campogio elegantissime
luminatitate donatas.

Composita cum notis, & Latina textu in Partes, Theoremata, & Capita distincta, ut per se, & alios Andrea Bellarmij exornata,

Enfem. A VERSO: Tristitudo mentis, nequam sine impetu.

Altın, A. and Zeynep İslamoğlu Cengeller, 2011. *Altın İşyeri*. Çeltik.

ABIMERON ABYNZOAHAR.

OMNIA HUNC IN NOMINE STUDIO DILIGENTIAQUE EMENDATA.

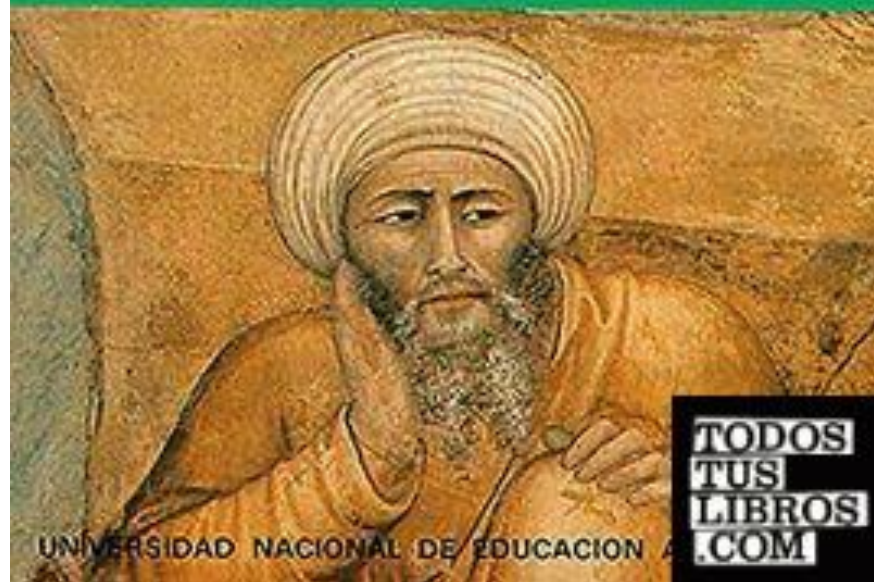
*Cum summa Pontificis, Gallorum Regis,
Senatusque Veneris decretis.*

VENETIIS APVD IVNTAS M D LIII.

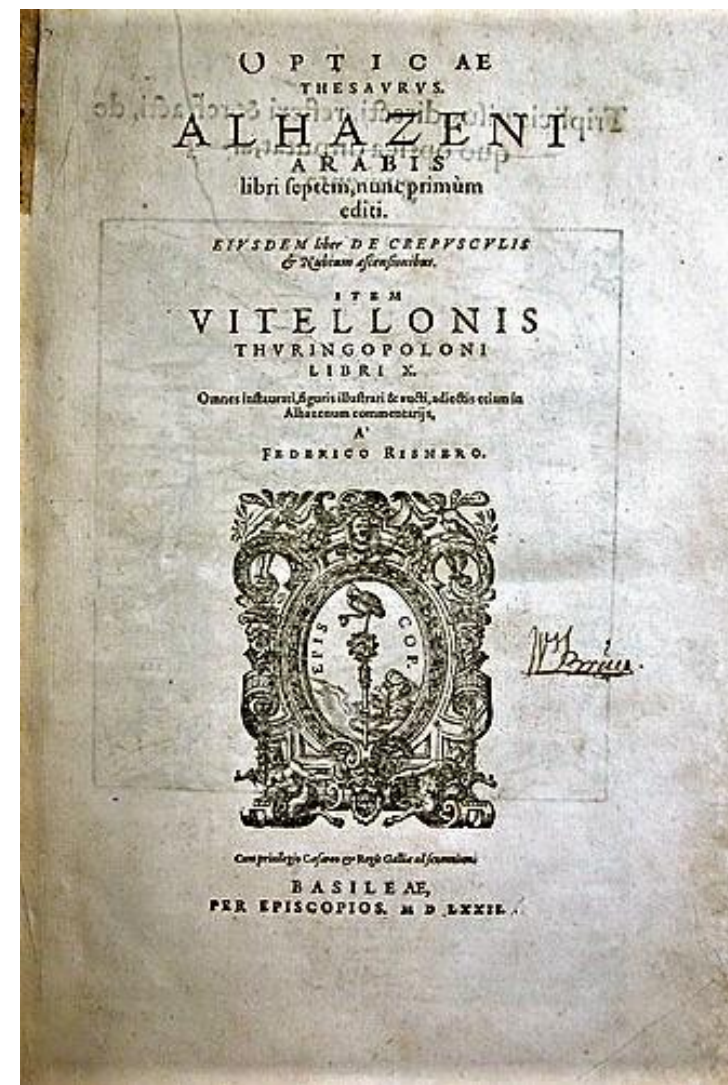
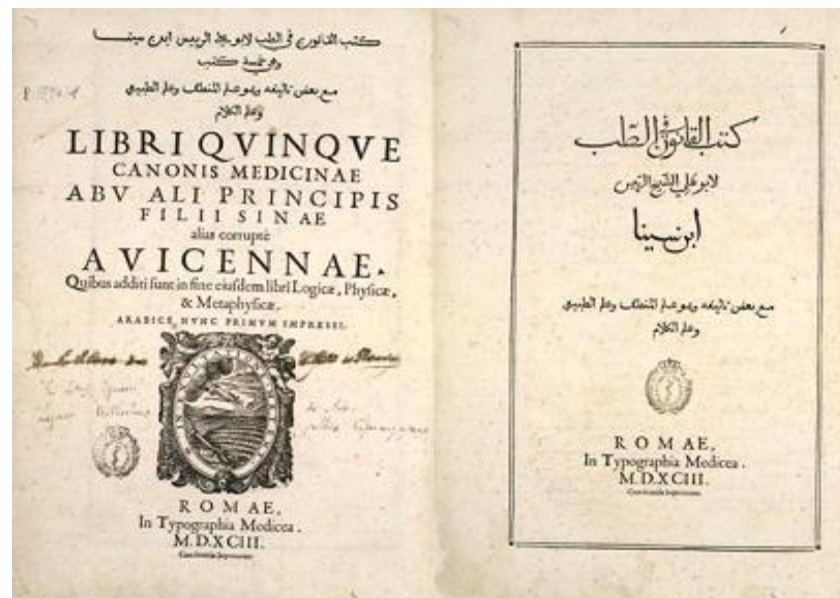

ASA 2.6

Comentario al libro sobre el alma de Aristóteles

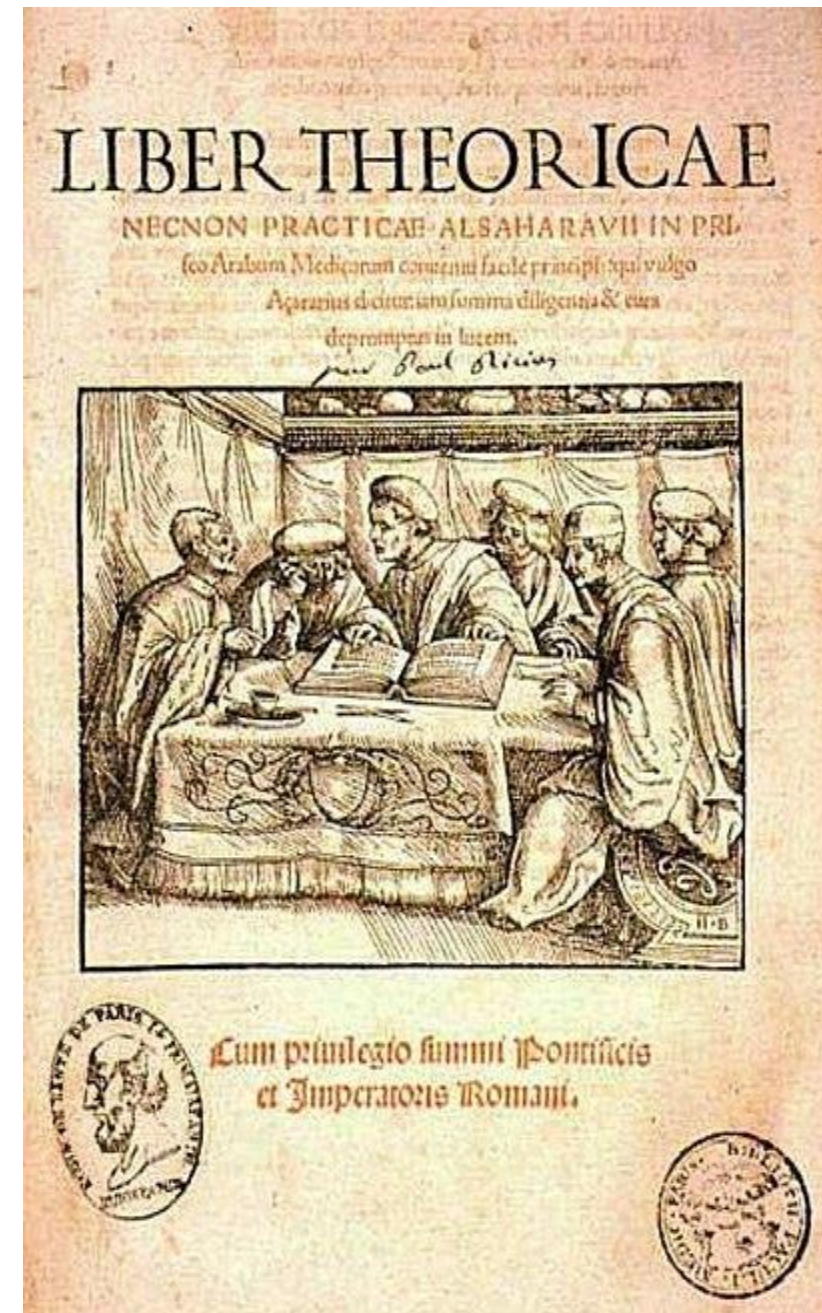

La Selenographia de Johannes Hevelius, mostrando a Alhasen (sic) representando la razón, y a Galileo representando los sentidos.

İBNÜ'Z-ZERKÂLÎ
(ö. 1087)

[illegible]

LIBER THEORICAE

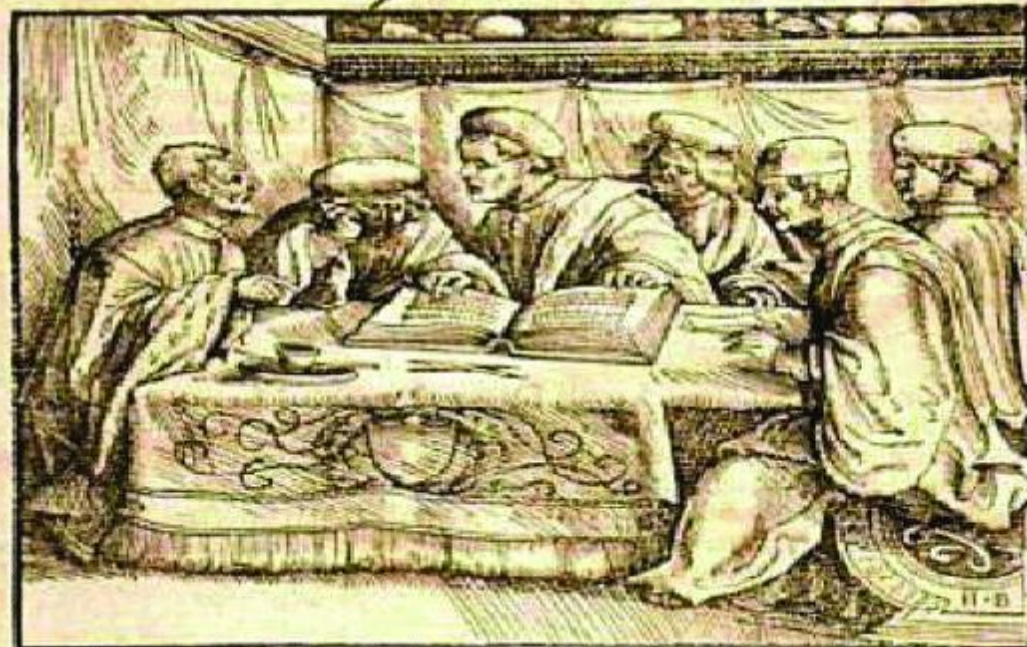
NEC NON PRACTICAE ALSAHARAVII IN PR-

lico Arabum Medicorum continens facile principia quae vulgo

Agrarius dicitur, una forma diligentia & cura

deprelopiata in lucem.

per Paul Riccio

Cum privilegio summi Pontificis
et Imperatoris Romani.

Jimenez de Rada

(1170-1247)

«Señor, si es voluntad de Dios, nos aguarda la corona de la victoria, y no la muerte; pero si la voluntad de Dios no fuera esa, todos estamos dispuestos a morir junto con vos».

«en lo que a los musulmanes se refiere, desde luego no era todo blanco o negro»

«es anecdótico que decidiera enterrarse envuelto en ropajes eclesiásticos confeccionados sobre textiles árabes que contenían mensajes religiosos que hablaban de “venturas” y “bendiciones”»

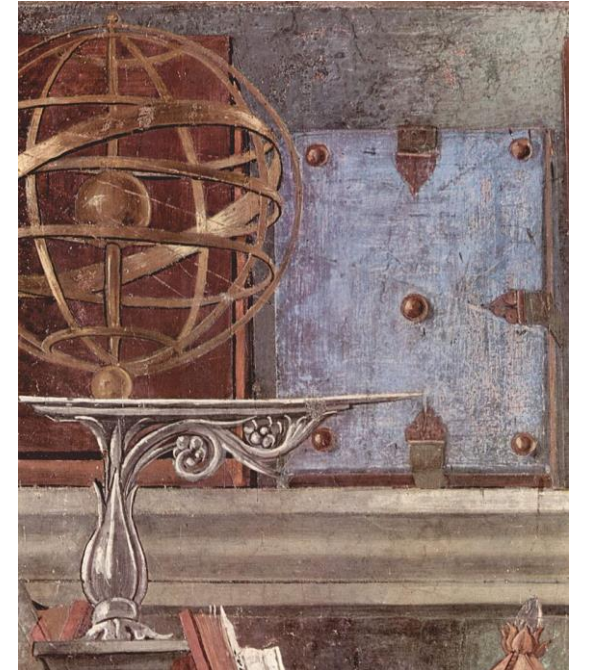

II. Sylvester Gerbert of Aurillac
(yakl. 946 – 12 Mayıs 1003)

- Müslüman aritmatığını Avrupa'ya taşıyan ilk kişi
- Müslümanların matematik ve astronomi çalışmalarından etkilenenler arasında
- Abakus ve armillary küresini Avrupa'ya taşımıştır
- Arap rakamlarını kullanarak ondalık sistemi ilk tanıtan kişidir.

Abacus

Kürevî Usturlab

«İtalyan Yazar Dante Bir Hırsızdır»

İKİ ANA DAMAR

Mukallid/Mutaassıplar

Mutedil/Muhakkikler